

Nära Vårdprojekt Äldre och alkoholvanor

Varför behövdes ett näravårdprojekt?

Högsby hälsocentral började under 2021 att mäta Peth-värden vid årskontroller.

Peth är ett prov som visar regelbunden konsumtion av alkohol i mer än en vecka.

Provet kan ge utslag i blodprov upp till 2-4 veckor efter återhållsamhet.

Hälsocentralen uppmärksammade att många äldre över >65 år låg över 0,30 Umol/L vilket visar på överkonsumtion av alkohol. Ett problem som även visade sig påverka kommunens verksamheter.

Regionen och kommunen har sedan tidigare ett samarbete gällande missbruk/beroende mot kommunens befolkning. Projektet är en utveckling av detta.

Vi på hälsocentralen sa att något måste göras så vi bestämde oss för att starta ett projekt med fokus på *Nära Vård*. Projektet har varit ett samarbete med verksamheter i Högsby kommun. I gruppen ingår hemtjänstpersonal, enhetschefer från hemtjänst/boende, 1:e socialsekreterare på Vuxen/missbruk, alkoholsjuksköterska på HC samt verksamhetschef HC. Projektledare Fredrik Alsén och Julia Ström.

- Projektet går hand i hand med Region Kalmars satsning på omställning till Nära vård har ett projekt i Högsby etablerats med **fokus på äldre personer med beroendeproblem**
- **Ambitionen är att:**
 - minska problem relaterat till alkoholberoende i Högsby kommun.
 - äldre med beroendeproblematik får personcentrerade och samordnade insatser tidigt i förloppet.
 - Tryggheten, säkerheten och arbetsmiljön för kommunens medarbetare inom vård och omsorgen ska förbättras.
 - öka kännedomen om tillgängliga insatser inom kommunens verksamheter och hos allmänheten.

Mer specifika målen för just Högsby kommun är:

- minska antalet dygn med heldygnsvård
- förbättra det förebyggande arbetet
- Minska risken för återinläggningar om ett bakomliggande beroende är bidragande orsak till sjukhusvård
- sjunkande PETH-värden (blodprov – stiger enbart av intag av alkohol). – samband med RUB nivå?
- att äldre personer med beroendeproblematik
- får den hjälp de behöver – tidigt i förloppet för att kunna leva så aktivt och självständigt som möjligt
- att kommunens verksamheter vet vem de ska kontakta vid frågor som rör alkohol
- ökad kännedom– karta över nära vård-erbjudandet kopplat till beroendeproblematik i Högsby

Så här långt har vi kommit

Per den 28/3 har följande genomförts:

- ✓ **Uppstartsaktiviteter** med beslutsfattare och arbetsgrupp för att fokusera och planera projektet
- ✓ **Intervjuer** med 11 **medarbetare** från Hälsocentralen och Kommunen
- ✓ **4 workshops** med arbetsgruppen för att beskriva och analysera **nu-läget**
- ✓ **Intervjuer** med 3 **patienter** som representerar målgruppen
- ✓ **Förankringsworkshop** med berörda chefer och medarbetare
- ✓ **4 workshops** med arbetsgruppen för att ta fram **förslag till lösningar**

Resultat så här långt:

- ☆ **Patienternas** positiva och negativa **upplevelser** sammanställda per inblandad verksamhet i vårdkedjan
- ☆ De inblandade **verksamheternas** nuvarande **arbetssätt och samverkan visualiserat** på ett överskådligt sätt
- ☆ **71 st.** "felkopplingar" identifierade och översiktligt analyserade
- ☆ **40 st förbättringsförslag** för att uppnå mål och lösa felkopplingar
- ☆ **10 st fördjupade förbättringsförslag**

Felkopplingar som analyseras

Grundorsak	#	Felkoppling	Konsekvens
<ul style="list-style-type: none"> • Bristande information på t.ex. hemsidor, broschyr, • Kunskapsbrist hos personal • Låg utbildningsnivå? 	32	<ul style="list-style-type: none"> • Oklart för allmänheten vilka resurser det finns i kommun/HC för de med beroende. Svårt för individ och anhöriga att få kontakt tidigt och med rätt instans för att få insats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Får hjälp för sent • Svårare ärende – längre hantering • Stor belastning på anhöriga
<ul style="list-style-type: none"> • Okunskap hos allmänheten vad som är missbruk • Okunskap hos allmänheten om vart man vänder sig 	34	<ul style="list-style-type: none"> • Svårt att uppmärksamma individer med riskbruk eller risk för riskbruk som inte har hemtjänst, hemsjukvård, socialtjänst eller HC regelbundet - Äldre blir bortglömda avseende missbruksproblematik 	<ul style="list-style-type: none"> • Upptäcks inte tidigt eller alls • Fortsatt ohälsa/lidande
<ul style="list-style-type: none"> • Saknas lokaler, personal, • Inte prioriterat ekonomiskt • Okunskap om långsiktiga effekter 	14	<ul style="list-style-type: none"> • Saknas sociala aktiviteter typ Träffpunkten, julaktiviteter etc – ensamheten leder till mer missbruk. Ensamhet stort problem. Brist på aktivitet, hitta meningsfullhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Ensamheten leder till försämrad hälsa, livskvalitet mer missbruk • Svårt att upptäcka missbruk • Utanförskap • Socialfobi, isolering

Beskrivning av kreativ lösning

Steg 1

HÖGSBY
KOMMUN

Steg 2

Rubrik och kort förklaring

Information till allmänheten

- Öka medvetenhet kring beroende
- Tydliggöra utbud och kontaktvägar

Beskriv lösningen mer i detalj/rita en skiss

- Alla verksamheter behöver synas mer.
- Lyfta erbjudande även till anhöriga.

- Sociala medier, FB, instagram
- Tidningar
- Hemsida
- Broschyrer
- Mejl
- Mät alkoholmängd – informera om självtest
- Föreningsliv

- Anordna temadag/vecka
- Delta vid Nära vård vecka elr liknande projekt.

- *Fler språk

Hur förbättrar lösningen situationen för

Patienten?

- De vet sina förutsättningar till hjälp
- Tidigare insats
- Minskad "tabu" kring beroendesjukdomen. Fler som söker.
- Enklare att nå anhöriga

Hur förbättrar lösningen situationen för

Vård och omsorgspersonal?

- Bättre förståelse och acceptans för varandra
- Minskade missförstånd
- Tidigare insatser

Hur förbättrar lösningen situationen för

Verksamheten?

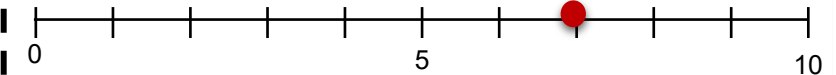
- Minskat arbete på sikt

Vilka felkopplingar elimineras?

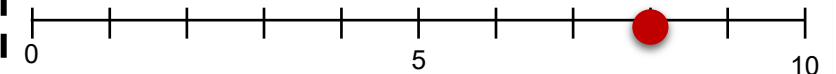
- 32, Oklart för allmänheten vilka resurser det finns i kommun/HC för de med beroende. Svårt för individ och anhöriga att få kontakt tidigt och med rätt instans för att få insats. Brukaren får ingen alternativt hjälp väldigt sent. Vart vänder man sig?!
- 12, Invånarna har bristande kännedom om socialtjänstens tjänster/erbjudanden i missbruks-sammanhang
- 35, Otydlig gräns/kriterier för när alkoholkonsumtion ska uppmärksammas och hanteras inom olika verksamheter. "vad är normalt?" Saknas tydlighet kring vad vi ska reagera på
- 56, Vilken hjälp finns för den som inte vill vårdas/ha stöd av/i egna kommunen (ex. p.g.a. skam)
- 2, Skillnaden mellan anhörigstöd (generellt) och anhörigbehandling (beroende - socialtjänst) oklar
- 22, Riskfyllt att låta patienten själv ta kontakt med socialtjänsten eller annan aktör då vi upptäcker att det finns behov
- 34, Svårt att uppmärksamma individer med riskbruk eller risk för riskbruk som inte har hemtjänst, hemsjukvård, socialtjänst eller HC regelbundet - Äldre blir bortglömda avseende missbruksproblematik
- 57, Hur kan personen få stöd till hälsosamma levnadsvanor generellt? (rörelse, kontakt med föreningsliv)
- 9, Kommunens medarbetare vet inte alltid till vem eller hur de skall vända sig till i socialtjänsten Personal runt den enskilde vet inte vilka kontaktoppgifter den enskildes respektive handläggare har
- 33, Ej tillräckligt/för sent stöd till anhöriga. Oklart för allmänheten vilka resurser det finns i kommun/HC för de som är anhöriga till beroende. Vem kontaktar anhöriga och informerar om/erbjuder stöd?
- 50, Okunskap om andra verksamheters lagstiftningar Svårt med lagar och paragrafer när det går emot exempelvis hemtjänst, som får jobba i motvind.

Utvärdera lösningen i skala från 1-10 (1=mycket låg, 10=mycket hög)

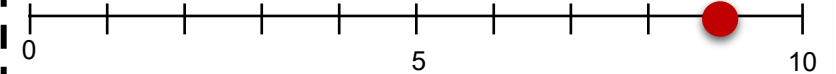
Kortsiktig inverkan

Långsiktig inverkan

Genomförbarhet

Vilka verksamheter/funktioner/roller berörs?

- Alla verksamheter med koppling till beroende
- Kommunikationsavdelning

Vilka system/digitala verktyg berörs?

- Kommunikationskanaler, Sociala medier, 1177.se.
- dator, mobil

Vilka risker/konsekvenser innebär förslaget?

- Risk/svårighet att nå ut till rätt personer
- Stor ökning av inflöde.

Vilka praktiska anvisningar påverkas?

- Kommunikationsriktlinjer.

Vilka lagar styr?

Tillsammans
för ett **friskare**
tryggare och
rikare liv